

LIETUVOS – JUNGTINĖS KARALYSTĖS DVIŠALĖ PREKYBA

2021 m. balandžio 13 d.

I. Jungtinės Karalystės ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausi Jungtinės Karalystės ekonomikos sektoriai pagal sukuriama pridėtinę vertę 2018 m. buvo viešasis administravimas, gynyba, švietimas, sveikatos priežiūra ir socialinis darbas (18%), nekilnojamojo turto operacijos (14%), didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių remontas (10%), apdirbamoji gamyba (10%), profesinė, mokslinė ir techninė veikla (7,7%), finansinė ir draudimo veikla (6,8%), informacija ir ryšiai (6,6%).

2020 m. Jungtinės Karalystės prekių eksportas siekė 352 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė 46% Jungtinės Karalystės prekių eksporto (į Vokietiją – 10%, Airiją – 6,8%, Nyderlandus – 6,2%), o iš ES nepriklausančių šalių 14% eksporto vertės tenka JAV, 4,8% – Šveicarijai ir 4,6% – Kinijai.

2020 m. Jungtinės Karalystės importas siekė 554 mlrd. EUR ir 47% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Vokietijos – 12%, Nyderlandų – 7,2%, Prancūzijos – 4,7%), o iš ES nepriklausančių šalių – 12% importo atvežama iš Kinijos, 9,2% – JAV, 3,9% – Rusijos.

Šaltiniai: Eurostat, ICT Trade Map.

II. Lietuvos ir Jungtinės Karalystės dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Jungtinės Karalystės pagrindiniai rodikliai 2018-2020 m.

	2018		2019		2020	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	3.8 %	9	3.8 %	8	4.2 %	9
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	5.2 %	6	5.2 %	6	5.8 %	7
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	1.5 %	10	1.6 %	10	1.8 %	10
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	2.8 %	11	2.7 %	11	2.6 %	12
Paslaugos						
	2018		2019		2020	
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	4.5 %	8	4.3 %	7	3.9 %	8
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	4.3 %	6	3.8 %	9	2.7 %	13

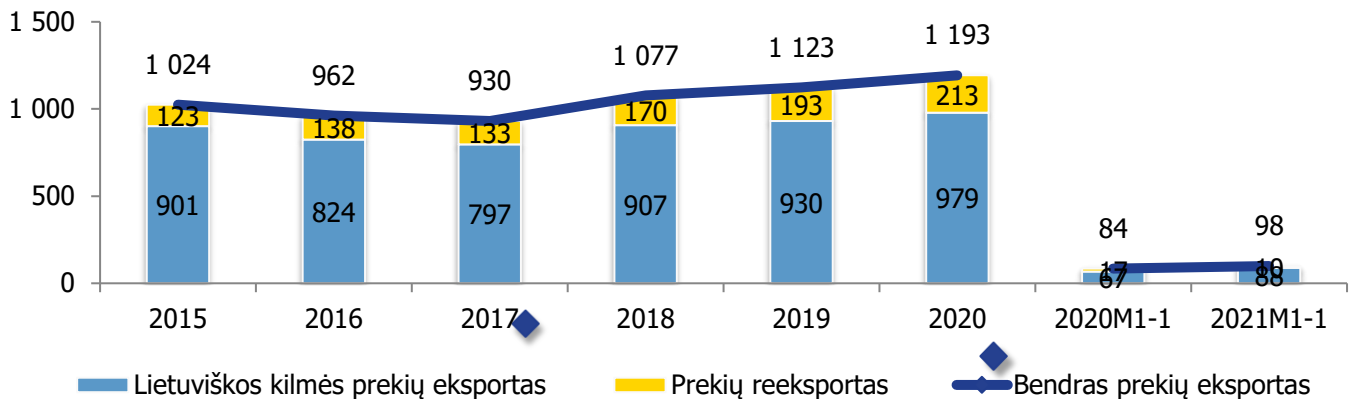
Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

III. Prekyba prekėmis

2020 m. Jungtinė Karalystė buvo 9-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 4,2% (1,2 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 82% Lietuvos prekių eksporto į Jungtinę Karalystę 2020 m. sudarė lietuviškos kilmės prekių eksportas, o likusią dalį (18%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2019 m. Lietuvos prekių eksportas į Jungtinę Karalystę padidėjo 6,2%, daugiausiai dėl tabako eksporto didėjimo. Per 2021 m. sausio mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į Jungtinę Karalystę palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu didėjo 17% arba 14 mln. EUR.

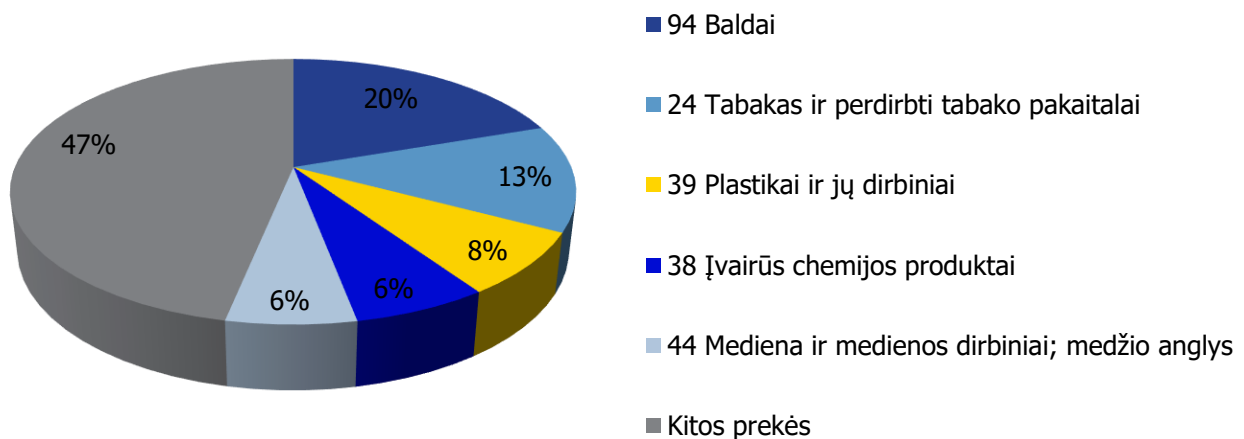
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Jungtinę Karalystę, 2015-2021 m. sausio mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Jungtinė Karalystė 2020 m. buvo 7-a didžiausia eksporto rinka, kuriai teko 5,8% (979 mln. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Jungtinę Karalystę eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė baldai – 20% arba 193 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka), tabakas – 13% arba 127 mln. EUR (2-a didžiausia eksporto rinka), plastikai ir jų dirbiniai – 7,7% arba 75 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka), įvairūs chemijos produktai – 6,5% arba 64 mln. EUR (3-a didžiausia eksporto rinka), mediena ir medienos dirbiniai; medžio anglys – 6,2% arba 61 mln. EUR (3-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2019 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į Jungtinę Karalystę padidėjo 5,3% arba 49 mln. EUR. Labiausiai didėjimą lėmė tabakas. Per 2021 m. sausio mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Jungtinę Karalystę palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu didėjo 32% arba 21 mln. EUR.

2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Jungtinę Karalystę struktūra 2020 m.

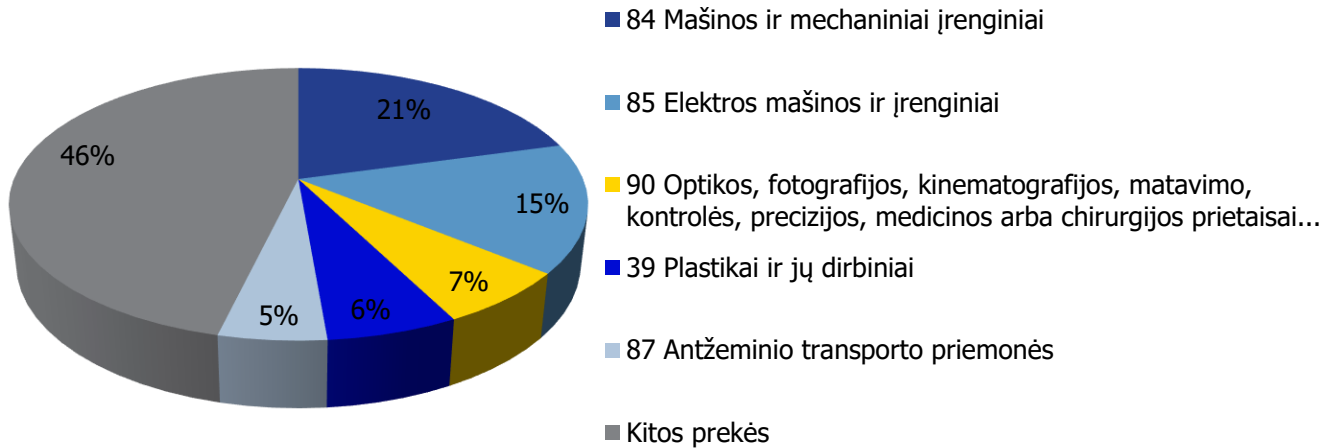

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2020 m. Jungtinė Karalystė buvo 12-a didžiausia Lietuvos prekių importo rinka ir jai teko 2,6% (765 mln. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Jungtinės Karalystės 2020 m. daugiausia importuota mašinų ir

mechaninių įrenginių – 21% arba 158 mln. EUR (6-a didžiausia importo rinka), elektros mašinų ir įrenginių – 15% arba 117 mln. EUR (7-a didžiausia importo rinka), optikos, fotografijos, matavimo, medicinos arba chirurgijos prietaisų – 6,5% arba 50 mln. EUR (6-a didžiausia importo rinka), plastikų ir jų dirbinių – 6,2% arba 47 mln. EUR (10-a didžiausia importo rinka). Palyginti su 2019 m. prekių importas iš Jungtinės Karalystės sumažėjo 11%.

3 pav. Lietuvos importo iš Jungtinės Karalystės struktūra 2020 m.

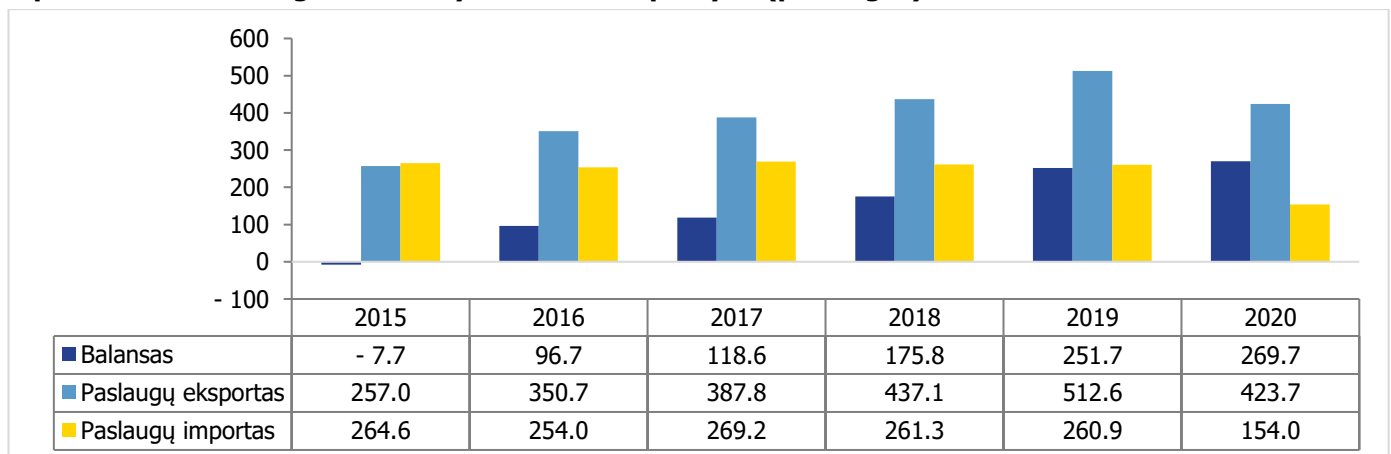

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. Prekyba paslaugomis

2020 m. Jungtinė Karalystė buvo 8-a didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 3,9% (424 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Jungtinės Karalystės siekė 154 mln. EUR, tai sudarė 2,7% viso Lietuvos paslaugų importo 2020 m., o Jungtinė Karalystė buvo 13-a didžiausia tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

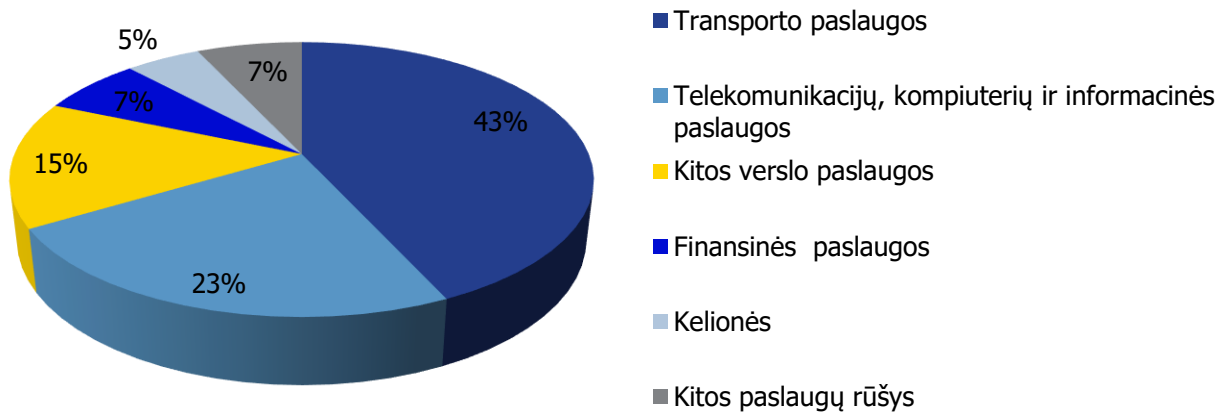
4 pav. Lietuvos ir Jungtinės Karalystės užsienio prekyba (paslaugos) 2015-2020 mln. EUR

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš Lietuvos į Jungtinę Karalystę daugiausia buvo eksportuota transporto paslaugų – 43% arba 183 mln. EUR (13-a didžiausia eksporto rinka), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 23% arba 99 mln. EUR (3-a didžiausia eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 15% arba 63 mln. EUR (8-a didžiausia eksporto rinka), finansinių paslaugų – 6,7% arba 28 mln. EUR (2-a didžiausia eksporto rinka), kelionių – 5% arba 21 mln. EUR (8-a didžiausia eksporto rinka). Per 2020 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į Jungtinės Karalystės rinką sumažėjo 17% iki 424 mln. EUR.

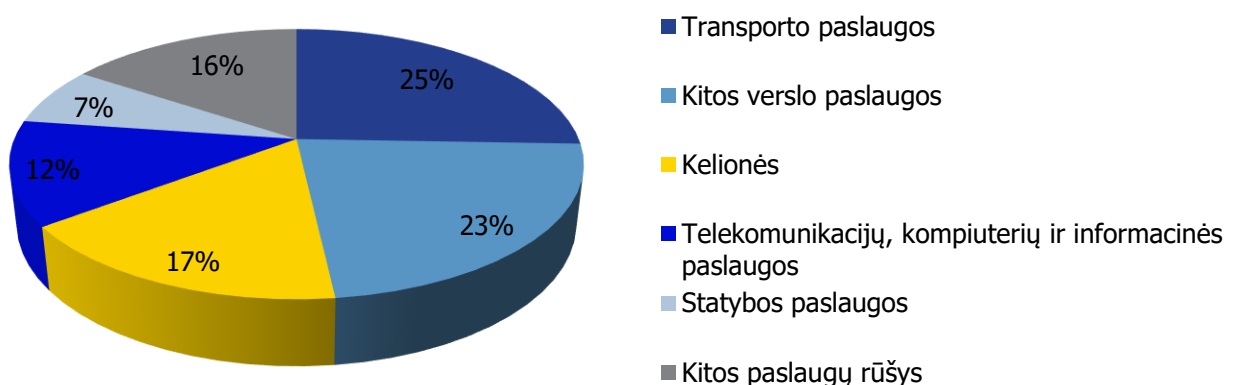
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Jungtinę Karalystę struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš Jungtinės Karalystės į Lietuvą daugiausiai buvo importuota transporto paslaugų – 26% arba 39 mln. EUR (19-a didžiausia importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 23% arba 35 mln. EUR (12-a didžiausia importo tiekėja), kelionių – 17% arba 26 mln. EUR (4-a didžiausia importo tiekėja), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 12% arba 19 mln. EUR (8-a didžiausia importo tiekėja), statybos paslaugų – 7% arba 11 mln. EUR (3-a didžiausia importo tiekėja). Per 2020 m. paslaugų importo vertė iš Jungtinės Karalystės sumažėjo 41% iki 154 mln. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Jungtinės Karalystės struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta apie 2416 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Jungtinės Karalystės rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Jungtinę Karalystę yra šie: maisto produktai, chemijos pramonės produktai, drabužių siuvimas ir tekstilės gaminiai bei mašinos ir įrengimai.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Jungtinės Karalystės rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	2 416
Maisto produktų gamyba	266
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	262
Drabužių siuvimas (gamyba)	217
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	213
Tekstilės gaminių gamyba	196
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	146
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	135
Pagrindinių metalų gamyba	122
Augalinkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla	111
Elektros įrangos gamyba	98
Kitos	650

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.